2025/2277

2025.11.13.

A BIZOTTSÁG (EU) 2025/2277 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2025. november 12.)

a 2014/25/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 34. cikkének a villamos energia – a Doel 4 és a Tihange 3 atomerőművekben előállított villamos energia kivételével – belgiumi termelésével és nagykereskedelmével összefüggő tevékenységekre irányuló szerződések odaítélésére való alkalmazhatóságáról szóló (EU) 2025/477 végrehajtási határozat helyesbítéséről

(az értesítés a C(2025) 7575. számú dokumentummal történt)

(Csak a holland és a francia nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/25/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([1]) és különösen annak 35. cikke (3) bekezdésére,

a közbeszerzési tanácsadó bizottsággal folytatott konzultációt követően,

mivel:

(1) 2024. július 24-én a Belga Királyság a 2014/25/EU irányelv 35. cikke (1) bekezdésének megfelelően kérelmet (a továbbiakban: a kérelem) nyújtott be a Bizottsághoz annak megállapítására, hogy a Luminus, a Norther és az Ørsted (a továbbiakban: a kérelmezők) belga villamosenergia-termelésben és -nagykereskedelemben folytatott tevékenységére vonatkozóan nem alkalmazandó az irányelv. A kérelem nem terjedt ki a Doel 4 és a Tihange 3 atomerőművek villamosenergia-termelési és nagykereskedelmi tevékenységére.

(2) A Bizottság a kérelemre válaszul 2025. március 6-án elfogadta az (EU) 2025/477 végrehajtási határozatot ([2]) (a továbbiakban: a határozat).

(3) Amint azt a határozat (13) preambulumbekezdése megjegyzi, annak értékeléséhez, hogy az érintett tevékenységek ki vannak-e téve közvetlen versenynek az érintett piacokon, a Bizottság figyelembe vette a belgiumi villamosenergia-termelésben és -nagykereskedelemben tevékenykedő legfontosabb piaci szereplők piaci részesedését, valamint a megújuló energiaforrásokra épülő belgiumi villamosenergia-termelés és -nagykereskedelem állami támogatási rendszerek keretében történő támogatásának meglétét és mértékét.

(4) A Bizottság a határozatban tisztázta, hogy a Doel 4 és a Tihange 3 atomerőművek 2025-ön túlra meghosszabbított támogatási rendszerét nem elemezte (a határozat (22) preambulumbekezdése és 12. lábjegyzete). A fennmaradó támogatási rendszerek tekintetében a Bizottság a határozat (35) preambulumbekezdésében arra a következtetésre jutott, hogy a rögzített és jogilag meghatározott felárban részesülő, megújuló energiaforrásokból történő villamosenergia-termelés és -nagykereskedelem külön piacot képez. A Bizottság a határozat (20) preambulumbekezdésében idézett határozatok alapján jutott erre a következtetésre. A határozat (28) és (40) preambulumbekezdése azonban a (18) preambulumbekezdésre hivatkozik. Ezért az említett hiba tekintetében az (EU) 2025/477 végrehajtási határozatot ennek megfelelően helyesbíteni kell.

([1]) HL L 94., 2014.3.28., 243. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj.

([2]) A Bizottság (EU) 2025/477 végrehajtási határozata (2025. március 6.) a 2014/25/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 34. cikkének a villamos energia – a Doel 4 és a Tihange 3 atomerőművekben előállított villamos energia kivételével – belgiumi termelésével és nagykereskedelmével összefüggő tevékenységekre irányuló szerződések odaítélésére való alkalmazhatóságáról (HL L, 2025.3.13., 2025/477, 1. o., ELI:. http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/477/oj).

(5) A határozat piacelemző részének 3.2.3.2. szakasza olyan tényezőket elemez, mint a piaci részesedés és az összefonódás mértéke. A 3.2.3.3. szakasz a villamosenergia-behozatal által gyakorolt versenykényszer elemzését tartalmazza, a 3.2.3.4. szakasz pedig a belgiumi teljes villamosenergia-termelési és -nagykereskedelmi piacon aktív szereplőket mutatja be, beleértve a közszolgáltató ajánlatkérőket. Ezen belül a határozat (57)–(64) preambulumbekezdése tartalmazza a Bizottság arra vonatkozó elemzését, hogy a közszolgáltató szervek jelentős befolyást gyakorolnak-e az Engie-re.

(6) Az Engie nem szerepelt a kérelemben. A Belga Királyság kijelentette, hogy az Engie nem működik az európai közbeszerzési platformokon, mivel véleménye szerint nem tartozik a 2014/25/EU irányelv hatálya alá (a határozat (57) preambulumbekezdése). A Bizottság azonban a határozat meghozatalának időpontjában elérhető információk alapján úgy vélte, hogy az Engie-t a 2014/25/EU irányelv 4. cikkének (2) bekezdése értelmében közszolgáltató ajánlatkérőnek kell tekinteni (a határozat (64) preambulumbekezdése).

(7) A határozat elfogadása után az Engie a részvényeseire és azok szavazati jogaira vonatkozóan új információkkal kereste meg a Bizottságot. Ezen információkból kiderül, hogy a határozat (60) preambulumbekezdésében feltüntetett információkkal ellentétben az Engie részvényesei közé tartozó francia ajánlatkérő szervek nem birtokolták a részvényesek által ténylegesen leadott szavazatok legalább felét a 2020–2024 közötti ötéves időszakban tartott éves közgyűlések mindegyikén. 2022-ben és 2023-ban az említett ajánlatkérő szervek a szavazatok valamivel kevesebb mint felét birtokolták: a francia állam és a Caisse des Dépôts et Consignations átlagosan a szavazatok 49,92 %-át birtokolták 2022-ben, és 48,55 %-át 2023-ban. Az a tény, hogy a francia ajánlatkérő szervek nem rendelkeztek a ténylegesen leadott szavazatok többségével a 2020–2024 közötti ötéves időszak minden egyes közgyűlésén (csak 2020-ban, 2021-ben és 2024-ben), megkérdőjelezi az Engie-re gyakorolt meghatározó befolyásukra vonatkozó következtetést.

(8) Ugyan a francia államnak lehetősége van az Engie egy törzsrészvényét aranyrészvénnyé alakítani, a Bizottság nem hagyhatja figyelmen kívül, hogy ez mindössze stratégiai eszközök harmadik fél részére történő értékesítésének ellenzési jogát biztosítja a francia állam számára. Ezáltal téves a Bizottságnak a határozat (61) preambulumbekezdésében foglalt azon állítása, amely szerint az aranyrészvény tulajdonlása által a francia állam a gazdasági miniszter beleegyezéséhez kötheti az új részvényesek belépését a társaság tőkéjébe egy adott küszöbérték felett.

(9) Az Engie által újonnan ismertetett információk fényében, valamint arra vonatkozó további információk hiányában, hogy az Engie-re gyakorolnak-e ténybeli vagy jogbeli meghatározó befolyást a közszolgáltató szervek, a Bizottság birtokában lévő információk jelen helyzetben már nem bizonyulnak elengedőnek ahhoz, hogy megállapítható legyen, gyakorolnak-e meghatározó befolyást a közszolgáltató szervek az Engie-re, és hogy ezáltal a 2014/25/EU irányelv értelmében az Engie-t is közszolgáltató ajánlatkérőnek kell-e tekinteni. Ezért az (EU) 2025/477 végrehajtási határozatot ennek megfelelően helyesbíteni kell.

(10) A teljes belgiumi villamosenergia-termelési és -nagykereskedelemi piacon megfigyelhető, versenynek való közvetlen kitettség körülményeinek elemzésére hatással van, hogy a Bizottság nem tudja kijelenteni, hogy az Engie közszolgáltató ajánlatkérő. A közszolgáltató ajánlatkérők, köztük a Luminus összesített piaci részesedése a belga piacon a 2019–2023 közötti időszakban 20–30 % volt a kapacitást, és 15–20 % a villamosenergia-termelést tekintve (a határozat (56) preambulumbekezdése). Ez a piaci részesedés várhatóan változatlan marad az elkövetkező években. A Luminus önmagában 14,1 %-kal bírt 2023-ban (a határozat (42) preambulumbekezdése). Ez a százalék jelentősen az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata és a Bizottság jelentős piaci erő jelzéséül szolgáló versenyügyi gyakorlata által meghatározott küszöbérték alatt van. A fennmaradó közszolgáltató ajánlatkérők közül a Norther jelenleg kizárólag egy szélerőműparkot működtet, az Ørsted pedig egyelőre nincs jelen a belga villamosenergia-termelési és -nagykereskedelmi piacon. Az említett két vállalkozásnak, csakúgy, mint a Luminusnak a versenytársai olyan villamosenergia-termelők (név szerint az Engie, az Eneco és a Total Energy), amelyeket nem tekintenek közszolgáltató ajánlatkérőnek, továbbá amelyek a villamosenergia-termelésnek együttesen több mint 62 %-át biztosították 2023-ban a belga villamosenergia-termelési és -nagykereskedelmi piacon (a határozat (42) preambulumbekezdése).

(11) Így az Engie-vel kapcsolatban a Bizottság tudomására hozott, a határozat elfogadásának idején már meglévő információk fényében a Bizottság nem jelentheti ki, hogy a Luminus belga villamosenergia-termelési és -nagykereskedelmi piacon folytatott tevékenysége nincs közvetlenül kitéve a piaci versenynek. Ezért a Belgium teljes villamosenergia-termelési és -nagykereskedelmi piacán fennálló versenynek való közvetlen kitettség feltételeiről szóló bizottsági értékelésnek és az értékelés eredményének megfelelően az (EU) 2025/477 végrehajtási határozatot helyesbíteni kell.

(12) Mivel az (EU) 2025/477 végrehajtási határozat elfogadásának idején már léteztek a Bizottsággal korábban nem ismertetett információk, továbbá mivel a szükséges helyesbítések hatással vannak az érintett vállalkozásokra, ezt a határozatot 2025. március 6-tól kell alkalmazni,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az (EU) 2025/477 végrehajtási határozat a következőképpen módosul:

1. a (28) preambulumbekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(28) A kérelmezők azt állítják, hogy ezeket a tengeri szélerőműparkokat az általános termelési és nagykereskedelmi piachoz tartozónak kell tekinteni, mivel a kapott támogatások legfeljebb a projektek nettó többletköltségeit fedezik. A Bizottság azonban a (20) preambulumbekezdésben említett határozataiban többször is arra az álláspontra helyezkedett, hogy a rögzített támogatásban részesülő létesítmények nem képezik részét a teljes villamosenergia-termelési és -nagykereskedelmi piacnak. A Bizottság szerint az ilyen támogatások a bevételek garantált szintjének biztosításával védik a kedvezményezetteket a versenytől. A Bizottság nem lát okot arra, hogy eltérjen ettől a megközelítéstől.”

2. a (40) preambulumbekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(40) A (20) preambulumbekezdésben említett korábbi határozataival összhangban a Bizottság a jelen ügyben megállapítja, hogy a megújuló energiaforrásokból történő villamosenergia-termeléshez nyújtott, rögzített és jogilag meghatározott támogatások nem biztosítják, hogy az ilyen támogatásokban részesülő létesítmények közvetlenül ki legyenek téve a versenynek.”

3. az (57)–(70) preambulumbekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(57) Az Engie régóta jelen van a belga villamosenergia-termelési és -nagykereskedelmi piacon, és továbbra is piacvezetőnek minősül. Nem működik a közbeszerzési platformokon, mivel a kérelmezők szerint nem tartozik az irányelv hatálya alá. [22] Belgiumban az Engie jelentős piaci nyomást gyakorol a közszolgáltató ajánlatkérőkre.

(58) A Luminus a második legnagyobb piaci szereplő: diverzifikált termelői portfóliójához tartozik a Belgium területén található atomerőművekben történő termelés, [23] amely stabil és (alacsony határköltségének köszönhetően) versenyképes, rugalmas alapterhelési villamosenergia-termelési forráshoz biztosít számára hozzáférést. A Luminus víz- és gáztüzelésű erőműveket is üzemeltet Belgiumban, amelyek rugalmas csúcsidőszaki villamosenergia-termelést biztosítanak. A Luminus piaci részesedése továbbra is viszonylag alacsony. 2019-ben 13,7 %, 2023-ban14,1 % volt a piaci részesedése. [24] A kérelmezők előrejelzései alapján a Luminus várhatóan legalább 2034-ig a második legnagyobb piaci szereplő marad. [25]A Luminus versenytársai az Engie mellett olyan egyéb villamosenergia-termelők (név szerint az RWE, az Eneco és a Total Energy), amelyeket nem tekintenek közszolgáltató ajánlatkérőnek, továbbá amelyek 2023-ban a belga villamosenergia-termelésnek és -nagykereskedelemnek együttesen több mint 62 %-át biztosították. Ebből kifolyólag a Luminus tevékenysége közvetlenül ki van téve a belga villamosenergia-termelési és -nagykereskedelmi piacon a versenynek.

(59) A (46) preambulumbekezdésben említett HHI a piaci részesedések esetében azt mutatja, hogy a piaci versenytársak csak hosszú idő elteltével képesek kihívást jelenteni a már hosszabb ideje piacon lévő szereplők számára. A piaci összefonódás azonban a belga atomreaktorok tervezett bezárása miatt valószínűleg tovább csökkenhet.

(60) A közszolgáltató ajánlatkérők közé tartozó Norther jelenleg kizárólag egy szélerőműparkot működtet. A szélenergia által termelt villamos energia nem rugalmas, valamint függ az időjárási körülményektől. Az Ørsted egyelőre nincs jelen a belga villamosenergia-termelési és -nagykereskedelmi piacon. Nem valószínű, hogy az említett két vállalat akár az elkövetkezendő 10 éven belül jelentős piaci szereplővé válna Belgiumban. ([26]) Mindkettőnek jelentős piaci versenytársai vannak. Ebből kifolyólag a Norther, a Nethys alá tartozó leányvállalatok és az Ørsted tevékenysége közvetlenül ki van téve a belga villamosenergia-termelési és -nagykereskedelmi piacon a versenynek.

_____

([22]) A kérelem 164. pontja.

([23]) Egyes francia atomerőművekben a Luminus lehívási jogokkal is rendelkezik. A Luminus többségi részvényese (EDF) által Franciaországban üzemeltetett atomreaktor-állomány 56 atomreaktorból áll. A francia atomenergia a két ország között fennálló összeköttetéseknek köszönhetően kerül importálásra Belgiumba.

([24]) Lásd a kérelem II. mellékletének 8. táblázatát.

([25]) *Ugyanott*.

([26]) *Ugyanott*."

4. a (71)–(76) preambulumbekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(4) **KÖVETKEZTETÉS**

(61) Mivel a 2014/25/EU irányelv 34. cikkében meghatározott feltételek nem teljesülnek, a 2014/25/EU irányelvet továbbra is alkalmazni kell azokra a szerződésekre, amelyek célja, hogy lehetővé tegyék Belgiumban a rögzített és jogilag meghatározott támogatásban részesülő, megújuló energiaforrásokból történő villamosenergia-termelési tevékenység folytatását.

(62) A (40)–(60) preambulumbekezdésben vizsgált tényezők ismeretében úgy tekintendő, hogy a versenynek való közvetlen kitettségre vonatkozóan a 2014/25/EU irányelv 34. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltétel teljesül Belgiumban a teljes villamosenergia-termelési és -nagykereskedelmi piaccal összefüggő tevékenység tekintetében.

(63) A 2014/25/EU irányelv ezért nem alkalmazandó abban az esetben, ha a közszolgáltató ajánlatkérők e tevékenységek lehetővé tételét célzó szerződéseket ítélnek oda, vagy ha az ilyen tevékenységeknek az adott földrajzi területen való folytatására szerveznek a 2014/25/EU irányelv 2. cikkének 17. pontjában meghatározott tervpályázatot.

(64) Ez a határozat nem érinti az uniós versenyszabályok és az uniós jog más területein hozott rendelkezések alkalmazását. Így különösen a versenynek való közvetlen kitettségnek a 2014/25/EU irányelv 34. cikke szerinti értékeléséhez használt kritériumok és módszertan nem szükségképpen azonosak azokkal, amelyeket az EUMSZ 101. vagy 102. cikke, vagy a 139/2004/EK tanácsi rendelet ([27]) alapján végzett értékeléskor alkalmaznak, amint azt a Törvényszék is megerősítette, ([28])

_____

([27]) A Tanács 139/2004/EK rendelete (2004. január 20.) a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről (az EK összefonódás-ellenőrzési rendelete) (HL L 24., 2004.1.29., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/139/oj).

([28]) A Törvényszék 2016. április 27-i ítélete, *Österreichische Post AG kontra Bizottság*, T-463/14, ECLI:EU:T:1998:243, 28. pont. Lásd még a 2014/25/EU irányelv (44) preambulumbekezdését."

5. a 2. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„*2. cikk*

Az 1. cikk sérelme nélkül a 2014/25/EU irányelv nem alkalmazandó a villamosenergia-termelési és -nagykereskedelmi tevékenységek Belgiumban történő lehetővé tételét célzó szerződések odaítélésére, a Doel 4 és a Tihange 3 atomerőművekben folytatott villamosenergia-termelési és -nagykereskedelmi tevékenységek kivételével, mivel ez utóbbiak nem tartoznak e határozat hatálya alá.".

2. cikk

Ennek a határozatnak a Belga Királyság a címzettje.

Ezt a határozatot 2025. március 6-tól kell alkalmazni.

Kelt Brüsszelben, 2025. november 12-én.

a Bizottság részéről
Stéphane SÉJOURNÉ
ügyvezető alelnök